

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 225. — ŠTEV. 225.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 25, 1925. — PETEK, 25. SEPTEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

CAILLAUX V WASHINGTONU

Francoski finančni minister Caillaux je obiskal finančnega tajnika Mellona, da pospeši pogajanja glede dolga. — Zvezno glavno mesto se čudi njegovi zaupljivosti, da bo v kratkem sklenjen dogovor. — Mellon je bil obveščen o francoski ponudbi.

WASHINGTON, D. C., 24. septembra. — Caillaux je stopil iz svojega posebnega železniškega voza sredi popoldneva in šel na formalne obiske v zakladniškem in državnem departmentu, kjer se je sestal z važnimi uradniki, vključno tajnikom Mellonom in Kelloggom.

Dežela in njeno bogastvo je napravilo nanj velikanski vtis. Govoril je dobro angleščino ter pri tem neprestano majal z glavo ter mahal z rokama. Najbolj značilna njegova kretnja pa je, ko dvigne obe roki visoko v zrak.

To je tudi storil, ko so ga vprašali, kakšen načrt hoče predložiti. Podtajnik Winston in tajnik Mellon sta ga natančno opazovala, seveda nekoliko sumljivo, kajti zakladnica je prepričana, da je monsieur Caillaux eden najbolj prebrisanih meščarjev na svetu.

— Non, non, — je vzkliknil Caillaux ter dvignil roki visoko v zrak. Pri tem se je poredno smehljajal. — Na to ne morem odgovoriti. Glede tega morate vprašati Mr. Mellona.

Očividno je bilo, da je Caillaux že pojasnil zakladniškemu tajniku ponudbo Francije. Oba sta bila sama kake pol ure, in Caillaux je pozneje izjavil, da upa odpotovati domov 2. ali 3. oktobra, z vsemi podpisi na določenem mestu. Francoski poslanik Daeschner in markiz de Chambrun sta spremljala Caillauxa na teh formalnih obiskih. Ostali člani francoske komisije so se napotili takoj v svoja stanovanja v hotelu Hamilton.

Ker predstavljajo člani te komisije različne francoske politične stranke, je smatrati njih izbiro za dokaz, da namerava finančni minister dobiti odobrenje z vseh strani ter doseči ratificiranje kateregakoli dogovora v francoskem parlamentu.

Tukaj prevladuje splošno mnenje, da bo Francija zahtevala in tudi dobila dejanski moratorij za naslednjih deset let ali vsaj zelo majhna letna plačila tekom te dobe.

Francoska komisija bo danes zvečer gost predstavnika Coolidge-a v Beli hiši. Ker se bo že preko dneva razpravljalo o pogojih, bodo v Beli hiši zvečer lahko izvedeli za izid.

LONDON, Anglija, 24. septembra. — Turki so poslali proti meji Iraka štiri divizije svojih čet. Tri teh so aktivne divizije turške armade, namreč druga, dvanaajsta in sedemnajsta; razventega je dobila dva in štirideseta rezervna divizija povelje za odhod.

Angleške sile, nahajajoče se sedaj v Iraku, obstajajo iz ene brigade, sestavljene iz 2500 angleških čet, 8600 Mezopotamcev ter 6000 krščanskih sirskih vojakov, večinoma pod poveljstvom angleških častnikov, z osmimi škadrni aeroplanov, kojih vsaki obstoji iz štirinajstih aeroplanov. Nikakih nadaljnjih čet niso odposlali niti od tukaj, niti iz Indije. Čeprav bi vojni urad rad poslal še nadaljne čete, je to nemogoče radi političnega položaja, kajti ideja vojne radi Mosula je skrajno nepriljubljena.

(Arbitracija glede mosulskega mejnega spora je bila prekinjena v soboto v svetu Lige narodov, ko je zavzela Turčija neizprosno stališče ter zavrnila svojo obljubo, da bo sprejela odločitev sveta. Irak Mezopotamija, pod angleškim mandatom — ter Turčija se pripravata glede lastninstva vilajeta Mosul, bogatega na petroleju. Turčija je tekom spomlad mobilizirala čete, ko se je namignilo, da bo odločitev Lige ugodna za Anglijo.

Nemogoče je presoditi natančni pomen turških vojaških priprav. Splošno se domneva, da Turki blufajo, a če je stvar taka, je Angležem skrajno težko parirati ta bluf.

Nemška vlada in varnostni dogovor.

Nemci so se zedinili glede varnostnega dogovora. — Delegate, ki bodo prišli na sestanek dne 5. oktobra, bodo podpirale v e č i n s k e stranke. — Socijalistični pogoji so slični pogojem vlade.

Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 24. sep. — Čoprav kriče opozicijski organi o takozvanih razlikah med nemškimi nacionalisti ter ljudsko stranko, katero vodi zunanji minister Stresemann v zadevi bližajoče se konference glede varnostnega dogovora, se lahko ugotavlja povsem verodostojno, da so te razlike vse prej kot resne.

Nacionalisti bodo glasovali za sprejem povabila na konferenco, kljub neoporečni močni opoziciji iz skrajnega desnega krila stranke. Nadalje pa sa pogoji, katere stavišajo kot predpogoj kateregakoli varnostnega dogovora dejanski isti kot oni, za katere se zavzema sedanja vlada že od nekdaj. — Namreč nobeneza dogovora brez izpraznenja Kolina ali v splošnem brez materialnih koncesij, ki bodo olajšale bremena te omajevne, naložene vsled versaillke mirovne pogodbe.

Konferenca, ki se bo na prvi pričetek dne 5. oktobra v Locarno ali Lugano v Švici, bo po mnenju tukajšnjih krogov le prva v celi seriji konferenc ter ne bo samoposelbi vezala Nemčije. Vrnjeno je, da bo sklenila tej prvi konferenci nadaljna glede iztočnih meja, vključno Čehoslovaško in Poljsko, pod pogojem, da bo dala slednja do onega časa izraza svoji želji, da se udeleži take konference. Temu naj bi sledila splošna formalna konferenca, na kateri naj bi se uredilo tako zapadne kot istočne spore.

Priljudni kabinetni sestanek se bo vršil v četrtki in predsedoval mu bo predsednik von Hindenburg sam. Sklepi tega sestanka bodo pridloženi v petek predsednikom različnih nemških držav ter v soboto komiteju državnega zbora za zunanje zadeve.

Ko se bosta torej Stresemann in kancelar Luther, — ki bosta na prvi zastopala Nemčijo — udeležila konference, bosta prepričana, da imata polnomoč velike večine nemškega naroda.

Kot že poročano, so predložili celo socijalisti, zbrani na kongresu v Heidelbergu, kot uvod k varnostnemu dogovoru celo vrsto zahtev, ki popolnoma soglašajo z zahtevami vlade in nacionalistov. Vseled tega nočejo sedaj razmišljati o ideji dogovora le skrajni nacionalisti in komunisti.

Vladno stališče je bilo brez dvoma ojačeno vsled zadnjih razvojev ki so v veliki meri pripomogli k temu, da se je ohladilo navdušenje vseh, razven onih, ki zagovarjajo članstvo v Ligi za vsako ceno.

Zadnji razvoji glede Danske ter Mosula so nadalje škodovali kreditu Lige ter ojačili stališče onih, ki nasprotujejo brezpogojnemu vstopu v Ligo.

ŽENEVA, Švica, 24. septembra. Danes se je izvedelo, da se bodo sestali zavezniki in nemški pooblaščenec, ki bodo razpravljali o predlaganem varnostnem dogovoru, dne 5. oktobra v Locarno, razven če bi Nemčija naprosila za predložitev.

Angleži so se zavzemali za Lucern, ker so bili mnenja, da se bo nemški zunanji minister počutil

OSEMNAJSTI AMENDMENT SE JE PRECEJ OMAJAL

Feigenspan je odstopil kot načelnik zveze pivovarjev, ker nasprotuje kompromisu s suhači. — Mali proizvajalci se zavzemajo za zvezo z Antisalonsko ligo proti žganim pijačam. — Zmernostno razpoloženje bo izsililo izpremembo Volsteadove postave.

Christian W. Feigenspan, načelnik Feigenspan pivovarskih interesov v Newarku, N. J., kojega opozicija proti katerikoli obliki kompromisa med pivovarnarji ter Antisalonsko ligo glede vprašanja legaliziranja lahkih vin in piva je dala povod poročilom o sporu v vrstah United States Brewers' Association, je vložil svojo resignacijo kot predsednik.

Zastopniki gotovih pivovarskih interesov so predlagali kompromis z Antisalonsko ligo, potom katerega naj bi Antisalonka liga v povračilo za sodelovanje pivovarnarjev v boju proti prodajanju žganih pijač privolila v modificiranje Volsteadove postave tako, da bi se postavno dovolilo prodajo štiridestotnega piva in lahkih vin.

Feigenspan in Hugo Fox, tajnik zveze pivovarnarjev sta nasprotovala vsaki kupčiji z Antisalonsko ligo, ker sta prepričana, da bo javno mnenje končno izsililo modifikacijo Volsteadove postave, ne da bi bilo treba sklepati kompromisa z Antisalonsko ligo.

Feigenspan je odklonil včeraj zvečer vsako debato glede vzrokov resignacije ali glede poročila, da je bila njegova akcija posledica strahu, da bo njegova politika odklonitve vsakega stika z Antisalonsko ligo strmoglavljena od manjših pivovarskih interesov, ki drže ravnotežje sile v organizaciji pivovarnarjev.

— Jaz ne vem ničesar glede tega, — je izjavil Feigenspan z ozirom na to poročilo. — Moja resignacija je absolutna ter zaključna. Jutri ali v petek bom obrazložil svoje stališče ter dal izraza svojim nazorom glede položaja.

Z resignacijo Mr. Feigenspana se bo pečal danes izvrševalni odbor zveze pivovarnarjev v svojem glavnem stanu na Union Square v New Yorku.

Hugh Fox, tajnik organizacije, je izdal ugotovilo, v katerem je izjavil, da ni dobila organizacija nobenega obvestila od Antisalonke lige ali katere druge organizacije prohibicionistov z ozirom na možno modifikacijo Volsteadove postave.

— Neformalni pogovori med Mr. Wayne Wheelerjem ter drugimi pravnimi zastopniki ter njih klienti, so mogoče temelj zanimivih govoric, — je izjavil, — vendar pa nimajo nikake važnosti. Kadar bo, sledeč pritisku javnega mnenja, izvrševalni svet Antisalonke lige pripravljen, da se Volsteadovo postavo modificira, bo prišel čas, da se smatra Mr. Wheelerja in njegove tovariše resnim.

— United States Brewers' Association je trdno prepričana, da se bo vrnilo pivo, — dobro, okusno, lahko lager piyo, kot naprimer 2.75 odstotno, ki je bilo tako priljubljeno tekom vojne. Prepričani smo, da se bo vrnilo v odgovor na splošno zahtevo, ne radi katerekoli stvari, katero bi mogli storiti pivovarnarji in tudi ne po milosti Antisalonke lige. Eventualno bo javno mnenje cele dežele podpiralo zahtevo.

Ženska navzoča pri usmrčenju.

GLASGOW, Škotska, 24. sep. Mrs. Mary Bell, belolasa starka, ki zavzema mesto občinske svetovke, je bila včeraj navzoča pri obešenju nekega zločincea, ker je mnenja, da se ne sme ženska, ki

bolj domače med tamošnjim nemško-govorečim prebivalstvom, a Mussolini je zahteval, da morajo biti razmere take, da bo lahko prisostvoval tudi on. Locarno se nahaja ob Lago Maggiore, v bližini italijanske meje.

zavzema kak javni urad, odtegniti nobeni svoji dolžnosti.

Po pravilih je občinski svetovalec dolžan prisostvovati vsem eksekucijam, a drugi uradniki so našli izhod ter ji svetovali, naj se ne udeleži.

Ona pa je ustrajala pri tem, da izvrši svojo dolžnost. Črno oblačena se je napolila v družbi občinskega pisarja v celico smrtne kandidata, ga spremila na morišče ter ostala tam, dokler ni bil na smrt obsojen mrtev. Ta je bil nekdo John Keen, ki je umoril nekega krošnjerja.

Mlada deklica v medvedovih krempljih.

„Ukročeni“ medved je držal svojo žrtev z a vrat celo potem, ko je krogla končala njegovo življenje. — Deklica se je hotela rešiti v hišo, a vrata so bila zaklenjena.

OTISVILLE, N. Y., 24. sept. Dorothy Craig, stara devet let, je umrla tukaj vsled poškodb, katere ji je prizadel eden dveh medvedov, katere je imel njen oče.

Otrok se je igral z Mary Barry, staro devet let, na trati pred domom Craiga. Oba medveda, Salomon in Sheba, sta bila priklenjena v šotom na dvorišču. Salomon se je oprostil ovratnika ter odkorakal proti otrokom. Mary ga je videla, zakričala v svarilo ter odhitela. Dorothy pa se je ustavila. Medved je prišel teči. Vsa preplaščena je pohitela Dorothy k sosednjim vratom, a so bila zaklenjena.

Ko se ji Dorothy obrnila, da pohiti k vratom v ozadju, jo je medved podrl na tla. Skakal je po nji ter jo pričel griziti in praskati. James Craig, oče otroka, je prihitel iz hiše. Mati je prišla skozi zadnji nogi ter ga skušala potegniti medveda stran. Borila se je na vse pretege da oprosti otroka.

Blake Newkirk in Leo Shovel, ki sta prišla mimo hiše, sta skočila preko plota, prišla medveda zazadnji nogi ter ga skušala potegniti proč. Shovel je nato pebral desko ter ponovno udaril medveda po hrbtu. To pa je le povečalo krvoločnost zveri. Oče se je vrnil z velikim mesarskim nožem. Zabodel je medveda trikrat ali štirikrat, v brezuspešnem poskusu, da ga ubije.

Tokom vsega tega časa je bil otrok pri zavesti ter prosil očeta, naj ga reši.

Sosed Albert Aughton, ki je čul vpitje, je prihitel s puško.

Craig je držal medveda za glavo, dočim je nastavljal Aughton puško na medvedovo uho ter sprožil. Ko se je medved že mrtev vrnil, je še obdržal otroka za tilnik. Treba je bilo odpreti čeljust medveda, da so oprostili otroka.

Otroka so prevedli v urad dr. Cabia, ki je moral napraviti osemdeset šivov.

Tekom divjega napada je pri-

Poveljnik 'Shenandoah' je slutil nesrečo.

Voditelj ponesrečene zračne ladje je slutil nesrečo in lastno smrt. — Njegova svarila niso napravila v mornariškem departmentu nobenega vtisa.

LAKEHURST, N. J., 24. sep. Mrs. Zachary Landdowne, vdova voditelja zračne križarke Shenandoah, ki je bil ubit s trinajstimi svojimi tovariši, ko se je zračna ladja razpočila ter treščila ob tla, je dobila zadošče nje. Kot znano, je takoj po nesreči v veliko jezo mornariškega departmenta trdila, da se je upiral njen mož vožnji, ki se je tako nesrečno končala, ker se je bal ob tem času občajnih neviht v državi Ohio. Njegovi predpostavljani so vztrajali pri zahtevi, da se vprijeti to vožnjo in vsled tega se je moral častnik končno udati.

Končno povelje za vožnjo na srednji zapad je izdal podadmiral Eberle, načelnik urada za mornariške zveze v Washingtonu. Iz poročil, predloženih preiskovalnemu sodišču, je jasno razvidno, da je hotel Landdowne, predložiti polet na poznejši čas. Kapitan Steele je sporočil, da se je upiral Landdowne poletu dne 2. septembra ter želel, da se vprijeti polet čle po zaključanju dobe neviht in viharjev, to je krog 1. oktobra.

Vsi njegovi ugovori pa so zadeli na gluha ušesa in vsled tega se je dvignila zračna križarka v zrak, da se nikdar več ne povrne v svojo lopo.

Novi ameriški poslanik na Japonskem.

WASHINGTON, D. C., 24. sep. Ameriškim poslanikom na Japonskem je bil imenovan Newyorčan Charles MacVough. Novi poslanik je znan advokat ter sin bivšega kabinetnega člana.

Štrajk v Kantonu se bliža koncu.

HONGKONG, Kitajska, 24. sep. Iz Kantonu poročajo, da bo te dni konec generalnega štrajka, ki traja že iza meseca julija.

Čla tudi družica medveda, Sheba, kazati znake razburjenja. Aughton je tudi njo ustrelil.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50

300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapij; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVEŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

G. K. CHESTERTON.
ČETRTEK.

Poslovenil Oton Župančič.

(Nadaljevanje.)

PETO POGLAVJE.

Strašni obed.

Izprava o se zdele Symeu stopnice prazne kot piramida; predno pa je dospel do vrha, je zapazil, da sloni ob vrhnji ograji mož in se razgleduje po reki. Na njem ni bilo nič nenavadnega; nosil je svilen klobuk in suknjo primerne kroja; v gumbnici je imel rdečo cvetlico. Syme se mu je polagoma bližal, mož se ni gnil; prišel mu je tako blizu, da je razločil celo v medli jutranji svetlobi, da je njegov obraz podolgovat, bled in inteligent, in se je končeval v trikoten čop črne dlake na koncu brade, dočim je bil sicer gladko obrat; tisti kosmič kakor da je bil brivice prežrl. Takim ostro-rezanim, asketskim, po svoje plemenitim obličjem, brada ne pristoj. Med tem opazovanjem mu je prihajal Syme bliže in bliže, in mož je stal še vedno kakor vkozan.

Symeu je na prvi pogled nekaj reklo, da ta mož čaka njega. Ko pa je videl, da mu ne da nikakega znamenja, je mislil, da se je zmotil. Sedaj pa se mu je zopet vsiljevala gotovost, da ima ta človek nekaj opraviti z njegovo blazno prigodbo. Zakaj tak miren ne bi mogel ostati, da se mu bliža popolnoma tuj človek. Bil je nepremičen kakor voščena podoba, in tudi podobno vznemirujoč. Syme je neprenehoma opazoval ta bledi, čistiljiv in delikatni obraz, ki je zrl še vedno v prazno po reki. — Potem je potegnil iz žepa Buttonsovo potrdilo o svoji izvolitvi ter mu ga pomolil pred oči, lepe oči. Tedaj se je mož nasmehnil, sunovito, z eno stranjo; smeh mu je potegnil desno lice kvišku, levo navzdol.

V tem ni bilo pravzaprav ničesar, kar bi razumnega človeka plašilo. Mnogo ljudi ima ta skremžen smeh, in nekatero lice je z njim celo priklapno. Ali Syme v svojem položaju, v tej mračni zarji in s tem moralnim poslanstvom in vzpričo zapuščeniosti tega mokrotnega kamenja, je čutil v tem nekaj hromečega. Ta mirna reka in ta tihi mož, mož s klasičnim obrazom... In mora minule noči... Ta smeh ga je vsega presunil.

Bil je hipen krč in možu se je razlila po licu takoj harmonična melanholija. Govoril je brez vsakoršnih nadaljnjih razlag in izpraševanj, kakor da govori s starim tovarišem.

— Ali stpiva proti leicesterskem nabrežju? — je rekel. — Tako prideva ravno prav za zajtrk. Nedelja hoče zajtrk vedno zgodaj. Steli kaj spali?

— Nisem, — je rekel Syme. — Tudi jaz ne, — je odgovoril mož kar tako. — Po zajtrku bom poskusil zadremati.

Govoril je preprosto uljudno, a s skrajno medlim glasom, ki se ni prav nič strinjal z njegovim fanatičnim obrazom. Premolknil je, potem nadaljeval:

— Tajnik vašega odseka vam je brez dvoma govoril o vsem mogočem. A kar se nikakor ne da povedati, to je zadnja misel predsednikova, zakaj njemu bogotajo zamisli kakor tropičen gozd. Za slučaj, da še ne veste, vam povem, da se bomo po njegovem sklepu skrivali s tem, da se sploh ne bomo skrivali. Izprva smo se shajali pod zemljo, kakor se vaš odsek še sedaj. Potem nas je Nedelja pregovoril, da smo si najeli posebno sobo v navadni restavraciji. Rekel je: če bodo videli, da se ne skrivate, vas ne bo nihče zalezoval. Res, ne poznam mu para na svetu; a včasih se res bojim, da se mu obilni možgani na star edni mešajo. Zakaj se danes pred obištvom že kar šopirim; zajtrkujemo na balkonu, na balkonu, ki gleda na leicestersko nabrežje.

— In kaj pravijo ljudje? — je vprašal Syme. — Kaj neki, — je odgovoril vodnik, — pravijo, da smo vesela

družba gospodov, ki se delajo anarhiste.

— To se mi zdi prav bistra ideja, — je rekel Syme.

— Bistra! Bog se usmili vaše neupredanosti! Bistra! — je izbruhnil oni s strtim glasom, presunljivim in neskladnim kakor njegov smeh. — Ko boste videli Nedeljo samo hipce, ne boste rekli več, da je bister.

V tem sta stopila iz ozke ulice in zagledala rano sonce, razlito po nabrežju. Zdi se mi, da se ne bo nikoli pojasnilo, zakaj ima to nabrežje tako tuje, rekel bi kontinentalno lice. Ali je to tuje lice vabilo tujce, ali se je navzelo od tujcev tega tujega izraza?

Konec nabrežja je motel v zraku navidezno dobro obiskovan a miren hotel, z okni na nabrežju in na stransko ulico; ogromen balkon, na katerem je bilo prostora za mizo, je skoraj visel na nabrežju; steklena vrata za njim so držala brez dvoma v kavarno. Res je bila miza na njem, in okoli mize, kar na soncu in vidna s ceste, družba hrupnih, zgovornih mož, ki so bili vsi oblečeni nesramno po modi, z belimi telovniki in dragimi cvetlicami v gumbnicah. Njih šale so se razlegale skoro do konca nabrežja. Resni Symeov spremljevalec se je skremženo nasmehnil in Syme je uganil, da je ta bučna družba pri zajtrku tajni konklave evropskih dinamitarjev.

Syme, ki ni mogel obrniti očesa od njih, je zagledal še sedaj nekaj česar prej ni opazil. Opažil pa ni baš, ker je bilo preveliko. Na tem koncu balkona, ki je zaslanjal velik del razgleda, je kazal svoj hrbet velikanski človek človek-gora. Symeova prva misel je bila, da bi se mogel pod njegovo težo kamniti balkon zrušiti. Njegova ogromnost ni bila samo v dejstvu, da je bil preko vsake mere velik in naravnost ne verjetno obilen. Ta mož je bil res izpčeta, v prvotnem načrtu, zasnovan v ogromnih razmerjih kakor osnova kipa v orjaških mehur. Njegova glava, ovenčana z belimi lasmi, je bila videti prekonaravna, če si jo pogledal od zadaj. Ušesa, ki so molela iz nje, so presegala pojem o človeških ušesih. Njegove oblike so imele strahovito merilo; njegova obsežnost je bila tako vse prevladujoča, da so se vpricho nje vse druge postavbe namodoma skrčile v neznatne pritlikavce. Če si jih pogledaš, čeke jih sedi petorica za mizo, se ti je zdele, kakor da gosti velika petoro otrok s čajem.

Ko sta se Syme in njegov vodnik bližala stranskim vratom hotelicim, se jima je z vsemi zobmi prismejal nasproti natakar.

— Gospoda so zgoraj, prosim, — je rekel. — Govore in se sami svojim besedam smejo. Pravijo, da bodo metali bombe na kralja.

In odbrzel je s pritičem pod pazduho veselo se mazačo šega, vi lahkoniselnosti gospodov na balkonu.

Prisileca sta korakala molče po stopnicah. Syme ni niti prišlo na um, da bi vprašal, je li neznanjski mož, ki ga je bilo sametga za ves balkon, veliki Predsednik, katerega so vsi strahoma spoštovali. To je vedel z nerazložljivo, a samoumevno gotovostjo. Syme je bil izmed tistih ljudi, ki so vsprejemljivi za najbolj neznatne psihološke vplive do tolike stopnje, da že ni čisto brez posledice za duševno ravnanje. Že dvakrat so ga dirnile to ne malenkostne, neznatne prikazni, da so se mu zdeli kot opomin, da drvi proti glavnemu stenu peklenskemu; in ta občutek ga je prevzel dočela, ko je imel stopiti pred velikega predsednika.

Ko je stopal skozi notranjo sobo proti balkonu, se je Nedelji obraz širil in širil; in Syme je občel strah, da bo ta obraz, kadar stopi predenj, prevelik, da bi bil sploh še mogoč, in da bo moral naglas zaključiti. Spomnil se je,

da ni smel, da je bil še deček, pogledati maske. Menaronove v Britanskem muzeju, ker je bila obraz in tako velik.

Z naporom, ki je zahteval več poguma, nego ga je treba za skok raz skalo, je stopil k praznemu stolu za mizo in je sedel. Družba ga je pozdravila z dobrovoljno šalo, kakor da so si že stari znanci. Pogled na njihove konvencionalne obleke in na pošteno svetlo posodo za kavo, ga je nekoliko stregnil; nato se je ozrl zopet proti Nedelji. Njegov obraz je bil velikanski, a vendar še človeku primeren.

Vpricho predsednika je bila videti vsa ostala družba še dokaj navadna; nič presnetljivega, kvečemu, da so bili po predsednikovi volji vsi v prazničnih oblačih, kakor da so ma ženitini. Eden se je res odlikoval mimo drugih že na prvi, površni pogled. Ta je moral biti prostak med njimi, pocestni dinamitar. Imel je pač tudi bel ovratnik in svilen kravato uniformo za podobne priložnosti; toda iz tega ovratnika je gledala črna neukrotljiva glava, ki je izključevala vsak dvom; čudežna gošča rjavih las in brade, pod katere so se skoraj izgubljale oči, oči terijerja. Vendar so gledale z tega grmovja in bile so otožne oči ruskega nevoljnika. V tem obrazu ni bilo ene strahote kakor v predsednikovem, bilo pa je v njem vse tisto hudičevstvo, ki se skriva za skrajno grotesknostjo. Če bi se iz tega togega ovratnika nenadoma pomohla mačja ali pasja glava, to ne bi bilo naredilo nesoglasnejšega nasprotja.

Možu je bilo, kakor je razbral Syme iz razgovora, ime Gogol; bil je Poljak in v tem krožku dni so ga nazivali Terek. Duša in govorica sta mu bili neoddravljivo tragični; nikakor se ni mogel ujetvi v ugodno in frivoalno ulogo, ki jo je zahteval od njega Nedelja. In res, ko je prišel Syme, je predsednik s tistim drznim preziranjem javnega sumničnika, ki je bilo pri njem načelno, ravno zbadal Gogola radi njegove ne sposobnosti, navaditi se primerne družabnega občevanja.

— Naš prijatelj Terek, — je govoril predsednik s svojim debelim a hkrati pokojnim glasom, — naš prijatelj Terek se do sedaj ni pojvil moje ideje. Običaji se po gentlemansko, a se mu pozna, da ima preveliko dušo, da bi se po gentlemansko vedel. Po vsej sili se kreta kakor zarotnik na odru. Če hoči postavim gentlemana po londonskih ulicah v cilindru in v salonski suknji, ne bo slutil v njem živ krist anarhista. Če pa si natakne gentlemana cilindri in si obče salonsko suknjo in hodi potem po vseh štirih — no, potem bo gotovo vzbujal pozornost. In to dela brat Gogol. On hodi po vseh štirih s tako trdoglavo diplomacijo, da mu je sedaj težko hoditi po dveh.

— Jaz se ne morem zatajevati, — je zagodrnjal Gogol s trdim, tujim naglasom; — jaz se ne sramujem stvari.

— Pač, pač, dragi moj in stvar se sramuje vas, — je rekel predsednik dobrodušno. — Skrivajte se tako skrbno kakor vsak drugi, samo skrivajte se ne morete, vidite, tak oseb ste! Trudite se, da bi spravili v sklad dvoje nezdružljivih metod. Ako najde gospodar pod svojo posteljo človeka, si bo to kako zabelježil. Če pa najde pod posteljo moža s cilindrom in v salonski suknji, mi pošte pač priznati, dragi moj Terek, da tega ne poznate tako izlepa. No, in ko so našli vas pod posteljo admirala Biffina? —

— Jaz ne znam ljudi varati, — je zamolknjal Gogol, in rdečica ga je obliha.

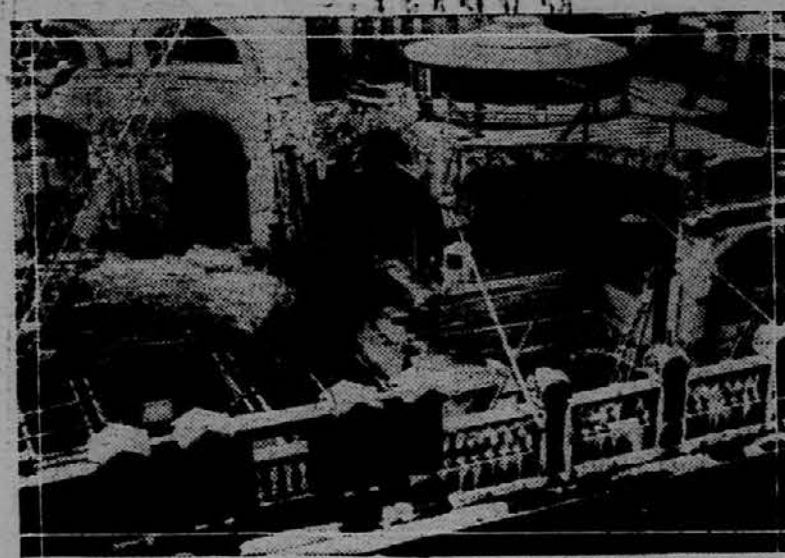
— Tako je, dragi moj, tako je, — je rekel predsednik s poudarjeno prisrčnostjo, — vi ne znate ničesar.

Ko je tako tekel pogovor, si je Syme mirno ogledoval moža poleg sebe. In pri tem se mu je zopet vrnil oni zagometni duševni občutek.

(Dalje prihodajči.)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

POPRAVILA V ANGLEŠKI BANKI

Te dni so začeli popravljati v Londonu poslopje Angleške Banke. Poslopje bo popolnoma preurejeno, tako da bo odgovarjalo vsem modernim zahtevam.

PETKRATNI UBIJALEC

V Beogradu so se te dni zaprla policijska vrata za navadnim zločincem. V svojem stanovanju je bil namreč aretiran kočijaž Milan Spasić, rodom iz Topole, ki ima na vesti pet ubojev. Spasićeva aretacija je tembolj zanimiva, ker je izvršil svoje zločine ravno pred sedmimi leti in je živel od takrat ves čas brezskrbno v Beogradu. Čudno naključje je hotelo, da je prišel končno v roke pravice. Beograjski detektivji so slučajno pregledovali stare akte, na katerih so ličale že debele plasti prahu. Na ta način je detektiv Vlada Marković zaznal za zločin, katerega je izvršil leta 1918. v neki vasi pri Novem Sadu njegov rojak Milan Spasić. Od tedaj je imel Marković samo eno skrb, namreč, da izsledí zloglasnega Milana Spasića, ki je imel na vesti kar pet človeških življenj. Dolgo je poizvedoval za njim in končno zvedel, da se nahaja v Beogradu. Ostalo mu je bilo laško. Kmalu je zvedel za njegov naslov, nakar je sledila aretacija.

Med vojno je bil Milan Spasić hraber vojak in pri oficirjih zelo priljubljen. Pri nekem spopadu ob Donavi se je tako odlikoval, da je bil povišan v narednika. Kasneje je bil ujet ter interniran v okolici Budimpešte. Tamkaj so tudi njega čakale vse številne muke, ki so jih morali prestati srbski ujetniki. Razpad Avstro-Ogrske monarhije je prinesel tudi Spasiću svobodo in ukrenil je ves iznemogel peš proti jugu. Ustavil se je za nekaj dni v neki vasi pri Novem Sadu. Ravno na dan, ko je hotel kreniti zopet na pot, je opazil sredi vasi prepir med tremi vojaki in vaščanki, ki so psovali vojake v madžarskem jeziku. Kmalu je padla tudi grda srbska pesovka, nakar je Spasić zgrabil svojo karabinko, pomeril in petkrat sprožil. Pet Madžarov je obžalo na mestu mrtvih. Spasić je nato vrzel karabinko od sebe in pobegnil.

Iz Beograda je odšel v Skoplje in se prijavil svoji edinci, ker tatar se ni bila odredena mobilizacija naše vojske. Že kmalu, pa je prišel za njim akt, s katerim so zahtevale oblasti Spasićevu aretacijo in izročitev novosadskemu sodišču radi uboja petih seljakov. Še istega dne je bil Spasić v spremstvu orožnikov odpeljan v Novi Sad. Na beograjski postaji je prošil orožnike, naj mu dovolijo, da napolni svojo čutaro z vodo. Ko je videl, da orožniki ne pazijo nanj, je izkoristil priliko. Še istega dne je bil skupino ljudi, ki so šli iz postaje in izginili potem brez sledu. Celih sedem let mu policija kljub poizvedovanju ni prišla na sled. Že čez nekaj mesecev si je kot hlapec toliko prihranil, da je kupil konja in kočijo in pričel delati potem na svoj račun. Ker je bil jako varčen, je tekom treh let svojo obri tako povečal, da je imel že štiri konje in tudi dva špediterska voza. Sedaj se je pripravil ravno za ženitev in bi moral čez 14 dni odvesti svojo izvoljenko pred altar.

Nobena stvar ni tako skrita, da bi ne bila kdaj očita. Ta stari pregovor se je izpolnil tudi nad Spasićem, ki bo moral sedaj odgovarjati za zločin. Angleški kralj je izrazil pokorniki vdovi svoje sožalje z lastnoročnim pismom.

ČUDNI KLUBI

V Londonu je bil pred kratkim ustanovljen klub za žalostne ljudi čigar člani se odlikujejo po pesimističnem svetovnem naziranju ter imajo vedno skrbno polno, nagnano čelo. Sicer v Angliji taki čudni klubi niso redkost in v nastopnem jih hočemo n kaj naštet. Tako je obstajal v 18. stoletju "Šurja Klub", čigar člani — enako zgoraj imepovanemu klubu — morajo biti otožnega temperamenta, kislega obraza. Vsako smehljaje, vsaka šala je bila na sejah kluba strogo prepovedana in samo vesela beseda je zadostovala za izključitev člana, ki si je dovolil tak zločin. V klubu je bilo čuti samo tožbe nad lastno usodo, stokanje in vzdihovanje, celo jok in stok. Druga posebnost je bil "Pfenig Klub". Tu so sprejemali samo starejše gospode, ki si tekom svojega življenja niso prihranili več kot par vinarjev. Vsi ti nemanici pa so živeli prav zadovoljno na račun svojih upnikov in se radovali nad njimi. Zadnjim je revščina dolžnikov delala večje preglavice kot pa tem samim.

Nič manj čuden je bil "klub grdih". V klub je bil sprejet samo oni, ki je imel nenavadno grdo, odbijajoč obraz. Dosmrtni predsednik je bil John Wilkes, slaven radi svojega spačenega obraza, grdega kot greh. Za častnega člana je bil imenovan grof Mirabeau, veliki državnik za časa francoske revulucije, čigar ves razjeden obraz je slovel kot najgršče človeka.

"Klub lažnjivev" je imel kot prvo svoje pravilo zahtevo, da se med sejami ne sme govoriti ena be sedla resnice, razen če je dal za to dovoljenje predsednik. Če so ugotovili resnico so ga takoj izključili. "Ti si lažnjivec" je bil v klubu klic, ki je zelo prijal.

"Klub nesrečnih" je istotako slišel novi ustanovi, kajti člani so bili samo osebe, ki so dokazale, da jih je usoda zelo tepla n zanemarjala. Nesrečni zakonci, propadli trgovci, bankirji in sploh vsakdo ki je skrahiral, so se znašli tu. Eden drugemu je potoževal svojo usodo in prirejali so izlete na pokopališča kjer so se udajali melanholičnim razmišljanjem.

Pogreb ministra Mierovicza.

Iz Rige poročajo: Pogreb ministra zmarjnih del Z. A. Meierovicza, ki se je ponesrečil na vožnji z avtomobilom, se je izpremenil v pravečo ljudsko manifestacijo. Žalni sprevod je bil pet kilometrov dolg. Udeležili so se ga nešteti posamezniki, na stotine organizacij in društev z zastavami in drugimi zvski, dočim je delala na riskih ulicah špalar najmanj stošočglava množica. Na pokopališču so govorili državni predsednik, predsednik ministrskega sveta ter glavni tajnik zunanjega ministrstva, dalje estonski zunanji minister Hussa in litavski zunanji minister Černecky. V imenu diplomatskega zbora sta se postovila od pokopniških ostanov švedski poslanik in Rigi in čehoslovaški konzul. Za časa pogreba je počival v celi državi promet dve minuti.

Angleški kralj je izrazil pokorniki vdovi svoje sožalje z lastnoročnim pismom.

Končno je njihova.

Vedno so hoteli čmeti Victrola, pa so mislili, da si je ne morejo nabaviti. Baš sedaj imajo prodajalci Victrol par zanimivih novic za vas. Tako imate lahko Victrola, kakoršnokoli si izberete. Sedaj je sežaja za domačo godbo—Victrola in Victor rekordi pa vodijo svet v godbi. Pojdite danes k bližnjemu prodajalcu ter mu recite, naj vam zaigra. Cenik na zahtevo brezplačno. Samo ena Victrola je, in ta je delana od Victor kompanije—glejte za Victor varnostno znamko.

Najnovejši Victor Rekordi.

	Velikost	Cena
76176 Dve utvi Oj večer je že Josephine Lausche—Mary Udovich	10 in.	.75
76177 Posavski—Valček V Clevelandu sem doma—Polka Louis Spehek	10 in.	.75
76179 Micino Kolo Poskočnica	10 in.	.75
76172 Clevelandka Klepetulja — Augusta Danilova in drugi Nove hamonike — Augusta Danilova in Louis Spehek	10 in.	.75
76198 Sladke vijolice—Valček Poročna polka Mednarodni Novitetni Kvartet	10 in.	.75

Nadalje priporočamo

Cena v seznamu 75 centov.	Cena v seznamu 75 centov.
77490 Vabilo Pastirček Kvartet Slovenija	77810 V Varšavskem ribjem trgu Poljska kri—Mazur
77898 Sveta Lucija Planinaria Milavčevi sestri (Mimi in Josipina)	78142 Polka "Cebela" Polka "Maricka" Leon Witkowski—Jant Wanat
77915 Na poskok—Polka Taniska—Valček Hojerjev instrumentalni tercet	77916 Urno Skakaj—Valček Ljubljanski Veselje—Sotis Louis Spehek—Math Arko
78088 Bavarski šotih Bečki Ficiric Mednarodni Novitetni Kvartet	72206 Al' me boš kaj rada imela Oj, ta Polonica Šnajdova—Fotočnik

Victrola
Victor Talking Machine Company, Camden, N. J.
Victor Talking Machine Co. of Canada Ltd., Montreal

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA VICTOR IZDELKOV

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Vaš otrok je sleherni dan v šoli izpostavljen ušem.

Z JUTRAJ so vaši otroci čisti. Zvečer pa, ko so v temnem tiku z drugimi otroci, ko se preganjajo in igrajo — česa so se mlezli in kaj so prinesli domov?

Uši so najlažje nalezejo. Sedaj je pa tudi to mogoče lahko ozdraviti in preprečiti!

Proti nalezljivu se borite s čistočo. Izperite lase in glavo s Sergeant's Skip Flea Soap. Zadržavajo bodo izginili. Poslušajte se ga redno kot straže proti ušem.

Šolne učiteljice hvajlo Sergeant's milo. Ena piše: "Mi smo s Sergeant's milom uspešno zmirali ušive glave. Zadovoljstvo je bilo popolno!"

Otrokova glava naj bo strokovnjaško čista s tem lahkim in uspešnim sredstvom. Sergeant's ima v sebi zdravilno moč ter se ga lahko poslužuje v napredujoči slučajih, kjer je že koža počila. Ima prijeten duh ter ne bo škodoval niti najbolj nežni koži.

Pri vašem lekarnarju, v department trgovini ali v prodajalni toaletnih predmetov lahko dobite Sergeant's Skip Flea Soap. Kupite danes en kos in začnite danes čistiti otrokovo glavo pred ušmi. Če ga ne morete dobiti pri lekarnarju, nam pošljite 25 centov, in mi vam bomo poslali milo po pošti.

**Sergeant's
SKIP-FLEA SOAP**

POLK MILLER DRUG CO., Inc., Richmond, Virginia

ANTHONY BIRK
HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR
Provzamem vsake v to stroko spadajočo delo.
ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE
MENE ZA CENO.

1811 Stephen Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Telephone: Evergreen 2854J

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BRIGITA

ROMAN. — Spisal C. M.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

21

(Nadaljevanje.)

IX.

Naslednjega dne, ko bi se morala vršiti veselica v parku, so bili vsi ljudje neumorno zaposleni že od ranega jutra. V parku je bila zaposlena cela tropa delavcev. Obešali so lampijone in nebroj raznobitnih električnih žarnic, ki naj bi zažarele zvečer.

Zadaj na veliki trati parka, ki je ležala precej oddaljena od parka, so se vršile priprave za spuščanje raket.

Gospa Palčić je begala po celi hiši.

V veliki slavnostni dvorani so pokrivali dolge mize. Tam naj bi gostje večerjali.

Brita je postavila v različne vaze cvetke, ki naj bi stale na mizi. Kot otrok se je veselila spuščanja raket ter umetnega ognja, katerega ni še nikdar videla. Ene stvari pa je bila vesela še bolj, — namreč obleke, katero je gospa Klavdina naročila zanjo. Brita je v par tednih, odkar se je mudila v hiši, izgubila ves strah pred svojo gosposdino. Gospa Klavdina je nekega dne po prihodnosti prosila, če jo sme tikati. To svojo željo je motivirala s tem, da ji je to udobnejše in da tika celo starejša gospa Palčić. Mlada deklica je z veseljem privolila v to. Na ta način je postala hitreje domača. Dan poprej je prišla okusno obleka, katero je morala takoj pometiti. Gospa Palčić, ki je bila navzoča, je vzklila:

— Kot prava prinošinja iz bajke izgledate, gosposdina!

Brita ni vedela, kaj bi počela od veselja. Nešteto krat je poljubila roko gospe Klavdine in gospej Palčić je padla krog vratu, ker si tega ni upala storiti z gosposdino.

Slednji pa bi tak objem neizmerno ugajal ter je skoro zavidala svojo hišno.

Radost Brite je bila tako osvežujoča in neprisiljena, da se je morala gospa Klavdina prav od sreče smejati. Ze dolgo se ni tako smejala in gospa Palčić je napravila začuden obraz, ko je slišala smeh.

Pozneje, ko sta bila Brita in Palčić sami, je rekla slednja:

— Dete, vi ste prava čarovnica. Kaj ste napravili v štirih tednih iz naše gospe? Popolnoma izpremenjena je! Danes se je celo smejala.

Brita se je ozrla vanjo z zamišljenim pogledom.

— Da, sedaj mi pade v glavo, da sem jo čula v teh štirih tednih privikati smejati se.

— V štirih tednih! Nisem je slišala smejati se že več let.

Brita se je smejala.

— Ah, draga gospa Palčić, če je tukaj kdo začaran, sem jaz. Take krasne obleke nisem imela še nikdar! In kako dobro se mi sploh godi tukaj! Vedno imam strah, da se bom nekega jutra prebudila ter spoznala, da se mi je vse le sanjalo.

— Kako to, gosposdina Brita, saj ste vendar prebujena. Seveda, naši milostljivi gospej morate izvanredno ugajati. Bila je sicer vedno dobra s svojimi družabnicami, a tako dobra kot z vami, ni bila se z nobeno. Tudi tikala ni dosedaj še nobene. Na to ste lahko ponosna.

— Ah, — je vzklila Brita, vsa srečna, — tako nebeško dobro mi je. V prvih dneh je bila včasih tako čudna, da nisem vedela, kaj naj storim.

— Da, da, prvega dne je izgledala zelo jezna. Nisem mislila, da boste ostali. Sedaj pa je postalo življenje v hiši povsem drugačno. No, mladi gosposdine vam bodo zopet dvorili, ko boste nosili novo obleko.

Brita je slekla obleko ter jo skrbno zložila.

— Mladi gosposdine mnogo več boljšeje opravka kot brigati se za priprosto družabnico. Meni je ljubše tako, kajti če mi dvorijo, pomenja to zame le ponižanje.

Gospa Palčić pa je znojala z glavo.

— Na, na, — vi mislo tako hudi. Seveda, par jih je, katerim je najboljše izogniti se.

Brita je bila neumorno zaposlena ter pri tem mislila na svoj položaj. Ta poročnik Frensen je bil sedaj edina črna točka v njenem drugače popolnoma svetem življenju. Sedaj je živel življenje kot pa ni nikdar pričakovala. Navdajala jo je le želja, da si ohrani naklonjenost svoje gosposdine.

Upala je, da bo opravila s poročnikom, ker mu je bil vhod v park zabranjen.

Prisel je sicer tudi oficijelno pogosto v hišo ter porabil vsako priložnost, da dvori Briti, a v hiši se mu je slednja lahko izognila. Zapazila pa je tudi zelo dobro, da je dr. Herbert Frensen, kadar je bil navzoč, vedno prekinil vsiljivosti svojega bratrca. Brita je bila prepričana, da dela Herbert Frensen to le radi tega, da odvrne svojega soročnika od neprevidezosti.

Na vsak način pa je Briti ugajalo, da ji je na ta način dr. Frensen prihranil marsikateri mučni trenutek.

Na zadnji večer prireditvi pa je zapazila, da se ni Herbert na noben način brigal za svojega bratrca. Mirno je stal od daleč, ko jo je poročnik parkrat na sprat način izoliral ter ostal z njo nekaj časa sam. Herbert ni pristopil da bi jo ločil.

Brita ni videla, da jo je Herbert dotedaj zvesto čuval, kadar koli je bil v hiši gospe Klavdine skupno s poročnikom. Še manj pa je slutila, da je v zadnjem času opustil to nalogo, ker je prišel do prepričanja, da se zdi mogoče Briti ta njegova služba mučna.

To pa je prišlo na naslednji način.

Herbert Frensen je prišel nekega dne iz svojega stanovanja mimo ograje parka ter zapazil Brito Lossen ter svojega bratrca skupaj z aleji.

Zazeblo ga je pri sren ter skoro ni hotel vrjeti svojim očem. Videti pa je, kako se je Brita hitro obrnila od poročnika ter odšla proti hiši, dočim je odšel Teo proti stranskim vratom.

— Torej vendar komedija, — si je mislil trpk.

Hotel se je iznebiti stvari z ironičnim usmevom, — a ni mogel. Šel je naprej ter se sestal s svojim bratrancem, ko je stopil slednji skozi stranska vrata parka. Nekaj časa sta zrla oba molče drug na drugega.

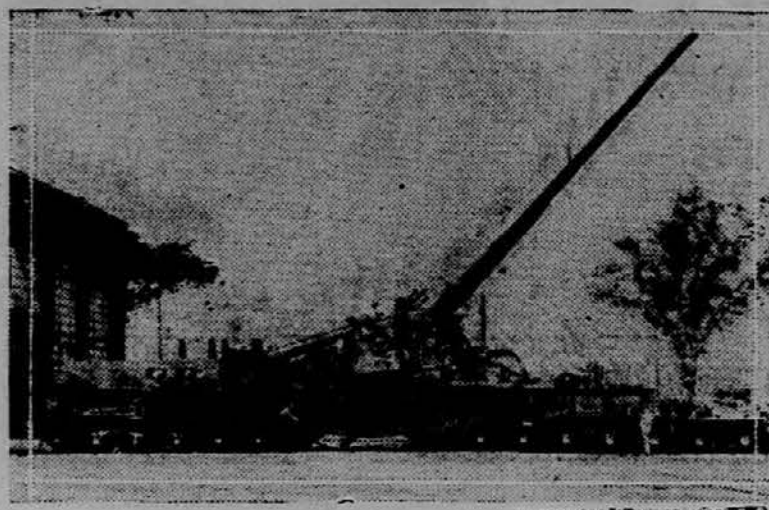
— Odkod pa prihajaš, Herbert? — je vprašal Teo, očividno v zadregi.

— Jaz! Z doma seveda. Na poti sem v laboratorij. In ti? Odkod prihajaš ti? — je odvrnil Herbert hladno.

— Kot vidiš, — iz parka, — je odvrnil Teo s samozavestnim smehljajem.

(Dalje prihodnjiki.)

ZA OBRAMBO PACIFIČNE OBALI

Združene države bodo zavarovale svojo zapadno obal s topovi, kakršnega vidite na sliki. S 4 cm topom je mogoče streljati 1600 funtov težke izstrelke v razdaljo 23 milj.

Viktor Gomulicki:

Orač.

Slika, ki sem jo videl, je podobna eni izmed nesmrtnih skic Holbeinovega "Smrtnega plesa." Predstavlja silvolasega seljaka, ki orje trdo zemljo, dočim mu smrt poganja konje. Tudi tu je bil kmet, ki je s svojim plugom počasi in okorno ril po ilovnatni zemlji, nad njim pa je, kakor se mi je zdelo, plaval nevidni sel uničenja.

Le pokrajina je bila druga. Pri Holbeinu vidimo skupino senčnih dreves, strehe mnogih poslopij, stolp bele vaške cerkve in na obzorju krivencasto črto gorovja. Bogata, južna plan, polna izpremembe in dostojanstva. Solnce zapada in njegovi žarki se kot paljčica razlivajo po obzorju ter prebadajo gore in gozdove.

Na mazovski planjavi je bilo vse monotonno in pusto. Zemlja, pokrita z zaokroženimi valovi, je segala s svojo sivo enoličnostjo tja do obzorja. Ozek pas granatne barve daljnega smrečevja jo je ločil od neba, ki je bilo tudi sivo in le na enem mestu, tesno ob gozdu, malec rumenkasto. Ta rumena barva je dokazovala, da je tam za pepelnim zastorom oblakov zapadalo solnce. Kolorit firmamenta je bil tako reven, da bi ga z oračem in konji vred lahko naslikali s tušem ali sepio — po načinu onih starih akvarelov, na katerih se izkazuje narava tako brezbarvno, kakor da jo gledamo skozi črno steklo.

Tu in tam je stala kot čuvaj hrucka-drobica, samotna, žalostna, tiha. Tam, kjer so tla pogreznila v močvirno tokavo, so rastle jelke s svojim bleščečim listjem. Največje zeleno liso je tvorilo nekaj lip in topolov, ki so služili za zavese nevidni vasi.

Da je bila tam, se je dalo spoznati le po duhu in vonju. Veter, mrzel večernik, ki je šumel po suhi travi in medel staremu oraču dolge sive lase, je prinašal iz skritih bivališč zvoke in duhove. Čuti je bilo zamolklo bučanje basa, s katerim so igrali v gostilni in zategnjeni "hej", ki se je izvil iz grla pijanega hlapca. Tudi je ostro dišalo po pečeni repi in kavi, ki jo je žgala župnikova kuharica.

Tam je bilo glasno in veselo, tu sta vladala žalost in topa tišina. Starec je bil vdeti, kakor da ga teži breme vsega stoletja. Bolj je lezel kot šel. Hrbit mu je bil upoginjen, glava mu je visela na prsi, nos mu je bil dolg in ostro zakrivljen, podoben sokoljemu kljunu.

Vsa njegova postava je zražala največjo šibkost. In zemlja ga je očividno nepotrpeljivo pričakovala, vabila ga je kot sirena v svoje črno, vlažno, nasičeno naročje.

Izpod slamnika so mu vrel srebreni, razkuštrani lasje, podobni belim tkanini. Na šilasti bradi so štrlele ostre kocike. Oči in lica so mu bila globoko vdrti. Na senih in zakrivljenem vratu se je na stotine brazd in brazdic spajalo v nepravilno mrežo, slično tvorbam, ki jih povzroče molji na platnicah stare knjige.

Pri vsakem koraku konja je omahnil starec, kakor da hoče pasti. Težko je bilo misliti, da on vodi plug. Plug mu je bil bolj za oporo in ga je nekako vlekel s seboj. Vsak trenutek so konji obstali in stárea je davil neslišni kašelj, ki je čudno spominjal na zamolkel ton, ki ga povzroča zemlja, kadar pada na krsto. Komaj se je kašelj poglobil, so konji s težavo potegnili

in bleščeče železo se je zajedlo v zemljo odkikajoč črno grudo na levo in desno. Orač ni mislil na počitek, pogledi so mu švigali od zemlje do nebesa in merili dolžino pota, ki ga imata še preiti: plug in solnce.

Debele ustnice in brezzobe čeljusti so se premikale, kot bi kaj žvečile. Žvečil je besede, ki so mu težavno lezle iz ust. Njegov šepetajoči glas je semintja prdiral do mene.

Starec je dejal: "Ušesa so oglušela, oči oslepele. Usmiljeni Jezus, bodi mi milosten! Noge se mi nič več ne premikajo, moje življenje se nagiba, Jezus, usmili se me!"

Tega starec, ki je mrmral litanije umirajočih, sem videl pred tdnom v mestu. Okrožni zdravnik, sirovina, ki je ubogim ljudem dajal svete kar skozi okno svojega voza, mu je dejal puhajoč mu v obraz dim svoje cigare:

"V jama, očka, v jama! Le pogledajte ga! Sto let je star, pa bi še rad živel!"

In stari kmet je stresel belo glavo ter rekel:

"Ah, vaše blagorodje, ah, ah!"

Ko sem ga pozneje zopet videl delati, se nisem mogel vzdržati, da bi mu ne zaklical:

"Vidim, očka, da ti je Bog vrnil zdravje, da zopet lahko orješ."

Obstal je, se globoko oddahnil in dejal z glasom kakor iz vodnjaka:

"Kako naj bom zdrav, dobrotnik moj! Grem, ker moram jeseni orati zemljo — in tu orjem poslednjo njivo — in potem bo vsega konec."

In upaš videti zetev?"

"Gospod moj, Jezus Krist, me obvaruj v milosti! Še ta teden me položijo v posvečeni grob."

"Odkod veš to?"

Namršil je obrvi in nemo odprl usta, kot da se je začudil temu ne navadnemu vprašanju. Potem je zmigal z glavo in rekel s poudarkom:

"Vem, pa — dosti."

Konji so odvlekli plug in orač nekaj korakov naprej. Ko je zopet obstal, sem ga vprašal:

"In ako ne doživíš zetje, za koga pa orješ?"

Tudi to vprašanje se mu je zdelo nerazumljivo.

"Za koga?" je vprašal začuden.

"Seveda ne zame, ampak za te, ki pridejo za menoj."

Prekinil je razgovor in poklical konje, ki jih je obrnil na zadnji kos polja.

Šel sem svojo pot. Njegove besede so mi legle globoko v dušo. Ponačjal sem si jih, dokler nis priplavale na nebo zvezde. Ko sem, preden sem zaspal, ponavadi razmišljal o smrti, se mi je zdela tako majhna, tako neznačajna kakor v mavrici prehod ene barve v drugo.

Senator Copeland bančni predsednik.

Zvezni senator Royal S. Copeland je bil izvoljen predsednikom novoustanovljene Fordham National banke v Bronxu. Senatorja so zaman iskali na njegovem domu v Suffern in njegovim uradu v New Yorku. Ni ga bilo doma, a njegova tajnica je izjavila, da ne bo njegovo bančno delovanje niti malo vplivalo na njegovo politično delavnost.

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na oboje

FRANCE — 3. okt.

PARIS 17. oktobra.

Havre — Parisko pristanišče.

Kabinje tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plača.

French Line

19 STATE ST., NEW YORK ali lokalni agentje.

SMRT ROPARKEGA GLAVARJA.

Nedavno je bilo poročano, da je bil v bližini Bileča ubit prosluti črnogorski bandit Majko Vujović. Padel je v borbi z orožniško patruljo. O krvavih čimih roparja Vujovića, ki je bil strah in trepet Črne Gore in Hercegovine, prinaša beografska "Politika" nekaj podrobnosti, odnosno opis najgrozovitejših njegovih zločinov.

Po uničenju tolpe, ki jo je vodil istotako zloglasni Raspopović v Črni Gori, je pobegnil Vujović s svojimi pristaši in Dušanom Roganovićem v Hercegovino, kjer je štiri leta strahoval prebivalstvo.

Nekega dne je vdrl v hišo Črnogorca Kraljevića, zavratno umoril tri njegove sinove in enega zeta, nato njih trupla razsekal. Eden izmed umorjenih sinov je bil poslanec črnogorske skupščine, ki je l. 1918. sklenila ujedinjenje s Srbijo. V septembru preteklega leta je v bližini Plana umoril štiri muslimane; med temi se je nahajal oče 9 otrok. Na istem mestu je nekaj dni pozneje zopet umoril dva muslimana. Nekaj dni pozneje je skušal v bližini Bileča oropati brata Samardžić in Padosoja, k sreči so bili o napadu pravočasno obveščeni orožniki, ki so roparja prežgali.

V boju je bil ranjen en orožnik.

Še hušje zločine je izvršil ta črnogorski Čaruga letos. V Tahapljanu je Vujović s svojimi tovariši napadel brata Avdić, ju umoril ter ubil tudi njuna konja. Neposredno po tem dogodku je tolpa v bližini Borea napadla tri muslimane ter enega, ki se je branil, popolnoma razsekala. Par dni po krvavem zločinu so v občini Ljubomir vdrl v hišo sodnega eksekutorja Petra Popovića ter ga umorili v pričo žene in otrok. V Čemeranu so napadli pri košnji zaposlene seljake in jih pet umorili. Ubili so tudi šest volov ter zapalili dva voza sena.

Pri izvrševanju krvave obrti so roparji peli in plesali. V splošnem je število zločinov Vujovićeve tolpe brezmejno. V mnogih slučajih so roparji postopali še precej usmiljeno, zahtevajoč samo denar, o ropano žrtev pa so pustili pri miru.

Prebivalstvo v ogroženih krajih je živelo zadržano leta v neprestanem strahu. Nihče ni bil več varen življenja, nihče se ni upal na cesto. Zato je razumljivo, da se je s smrtjo proslulga bandita prebivalstvo počeno oddahnilo.

Eksplodizija na Koreji.

V rudniku Teihaku na Koreji se je pripetila eksplozija, ki je zahtevala 150 človeških žrtev. Po drobnosti manjkajo.

Brezplačno opim, ki trpe vsled mrzlice in nadehu.

Brezplačno poskušajte metode, katere morate rabiti brez neprilic in izgube časa. Imamo način, kako kontrolirati nadehu in sline, da poskušate na naš način. Nik ne da, ako je to za dolgo bolezen, ali pa se je pojavila lele pred kratkim, ako je seneca matrica ali pa kronična nadehu, narediti morate brezplačno poskušanje našega načina. Na to se ne gleda, v kakšni kralji živite, ne gleda se na vašo starost ali opravilo, ako vas muči nadehu ali seneca, naš način vam bo takoj pomagati. Poskusite sline poslati onim, ki se nadehu nadehu v obsepuem stanju, kjer tiso pomazala vsakodnevno, vseh vaših briganj, skravlja opiti, diti, "patentirano kajeje" itd., sline poskušajte vsakomur, da je ta nova metoda doležen, davataji vsakdo težko sline, vseh brskanje in vse strahne napade takoj.

Ta brezplačna ponudba je prava, da bi jo zanesljivo. Sline sline, ter je takoj priročna. Ne posilite denarja. Politika kupno črna, NHI postojne ne plačate.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

PREHLA MEHURJA.

Kretanje parnikov Shipping News

26. septembra: Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

30. septembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

1. oktobra: Lapland, Cherbourg; Columbus, Cherbourg, Bremen; Cleveland, Hamburg; De Grasse, Havre.

3. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Maj stic, Cherbourg; France, Havre.

6. oktobra: Pres. Wilson, Trst; Reliance, Hamburg.

7. oktobra: Berengaria, Cherbourg.

8. oktobra: Pittsburgh, Cherbourg.

10. oktobra: Olympic, Cherbourg; George Washington, Bremen; Andania, Cherbourg, Hamburg.

14. oktobra: Mauretania, Cherbourg; La Savoie, Havre; Berlin, Cherbourg, Bremen.

17. oktobra: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.

21. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

24. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; France, Havre; Martha Washington, Trst.

28. oktobra: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

29. oktobra: Columbus, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.

31. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

1. novembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre.

4. novembra: Mauretania, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg.

7. novembra: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.

10. novembra: George Washington, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

11. novembra: Aquitania, Cherbourg.

12. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

14. novembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Andania, Hamburg.

17. novembra: Bremen, Bremen.

18. novembra: Berengaria, Cherbourg.

19. novembra: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.

21. novembra: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.

24. novembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen.

25. novembra: Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

26. novembra: Albert Ballin, Hamburg.

28. novembra: Homeric, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

31. novembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre.

4. decembra: Mauretania, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg.

7. decembra: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.

10. decembra: George Washington, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

11. decembra: Aquitania, Cherbourg.

12. decembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

14. decembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Andania, Hamburg.

17. decembra: Bremen, Bremen.

18. decembra: Berengaria, Cherbourg.

19. decembra: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.

21. decembra: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.

24. decembra: Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen.

25. decembra: Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

26. decembra: Albert Ballin, Hamburg.

28. decembra: Homeric, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

31. decembra: Aquitania, Cherbourg; De Grasse, Havre.

4. januar: Mauretania, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg.

7. januar: Paris, Havre; Homeric, Cherbourg.

10. januar: George Washington, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

11. januar: Aquitania, Cherbourg.

12. januar: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

14. januar: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Andania, Hamburg.

17. januar: Bremen, Bremen.

18. januar: Berengaria, Cherbourg.

19. januar: Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.

21. januar: Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.